

Ezek tehát nem olyan munkahelyi kollektívák, ahova a fiatalok könnyen beilleszkehetnek. A legifjabbak elbeszéléseiből kitűnik, hogy helyzetüket megalázzónak érzik, de az idősebbek sem elégedettek magukkal. Ami arra utal, hogy kénytelen-kelletlen a későbbi generációknak is alkalmazkodni kell a fiatalabbakhoz.

Ezt kimondva-kimondatlanul megfogalmazták mindazok, akik perspektívájában nézték a téesz szakmunkás-utánpótlását. A téeszeknek, ha vonzóvá akarják tenni a mezőgazdasági szakmákat a fiatalság előtt, az eddiginél jóval több figyelmet kell fordítaniuk az emberi viszonyokra és a mezőgazdasági szakmák szakmai és társadalmi presztízsének növelésére. Nemcsak fizetésben, jobb munkakörülményekben, szociális és kulturális juttatásokban kell tükröződnie a megbecsülésnek, hanem az emberi közösségek és viszonyok olyan harmóniájában, ahol mindenki érzi önmaga helyét és szerepét, s ahol csak segítik életében, alkotó szándékainak megvalósításában.

A téeszeket eddig a nagy mennyiség tartotta fenn. Most, a minőségi átállás időszakában, életképes csak az marad, amelyik gyorsan ki tudja alakítani új termelési profilját és előteremti az ahhoz szükséges fiatal szakmunkásgárdát. Nem kis dolog. Az ország jövője, holnapi kenyere függ ettől.

